

ГЛАВА 26. ОПЕРАТИВНЕ РОЗГОРТАННЯ СИЛ ТА ЗАСОБІВ

26.1. Етапи оперативного розгортання

26.2. Підготовка до оперативного розгортання зі встановленням автоцистерни на вододжерело та без установаження

26.3. Попереднє оперативне розгортання

26.4. Повне оперативне розгортання

26.5. Вимоги безпеки праці під час оперативного розгортання сил та засобів

26.1. Етапи оперативного розгортання

Оперативне розгортання проводиться після прибуття підрозділу на пожежу одночасно з розвідкою. Воно не повинно порушувати виконання робіт з рятування та евакуації людей.

Для прокладання рукавних ліній і проникнення до осередку пожежі необхідно використовувати всі входи, виходи, віконні прорізи, технологічні отвори, зовнішні пожежні драбини, пожежні автодрабини, автопідіймачі, переносні пожежні драбини й інші технічні засоби; за можливості рукавні лінії не повинні прокладатись на основних шляхах евакуування людей (до закінчення евакуування).

Оперативне розгортання складається з таких етапів:

- підготовка до оперативного розгортання;
- попереднє оперативне розгортання;
- повне оперативне розгортання.

26.2. Підготовка до оперативного розгортання зі встановленням автоцистерни на вододжерело та без установаження

Підготовка до оперативного розгортання проводиться після прибуття на місце пожежі і включає в себе:

- установаження пожежного автомобіля на пожежний гідрант (водоймище) з приєднанням всмоктувальних пожежних рукавів і забором води у насос;
- зняття з кріплень необхідного пожежнотехнічного обладнання;
- проведення інших підготовчих заходів залежно від виду прибуваючої на пожежу техніки та місцевих умов (визначення шляхів прокладання рукавних ліній через залізничні шляхи та

автомагістралі, способів підйому пожежних рукавних ліній та ПТО на висоти, необхідності розгортання аварійно-рятувального обладнання тощо).

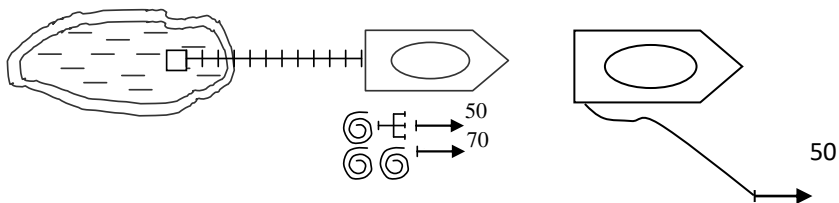

Рисунок 26.1 – Підготовка до оперативного розгортання відділення на пожежній автоцистерні з встановленням на вододжерело

Рисунок 26.2 – Підготовка до оперативного розгортання відділення на пожежній автоцистерні без встановлення на вододжерело

Підготовка до оперативного розгортання відділення на пожежній автоцистерні без установлення її на пожежний гідрант (водоймище) передбачає:

- приведення пожежного насоса у робочий стан;
- приєднання робочої рукавної лінії зі стволом до напірного патрубку насоса.

26.3. Попереднє оперативне розгортання

Попереднє оперативне розгортання підрозділу, який прибув на місце пожежі, проводиться у тому випадку, коли за зовнішніми ознаками пожежі (полум'я, дим) можна визначити напрям прокладання магістральної лінії або цей напрям вказаний особою, яку виділив КГП для зустрічі підрозділу. Попереднє оперативне розгортання може проводитись як з встановленням так і без встановлення пожежного автомобіля на вододжерело.

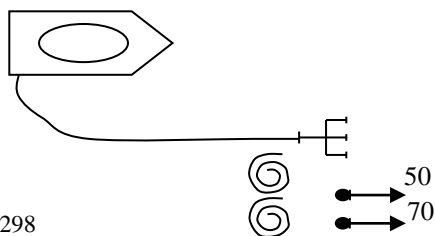

Рисунок 26.3 – Попереднє оперативне розгортання

**відділення на пожежній
автоцистерні без встановлення на вододжерело**

Попереднє оперативне розгортання включає в себе:

- виконання робіт, що передбачені в підготовці до оперативного розгортання;
- прокладання магістральних рукавних ліній;
- встановлення рукавних розгалужень, піднесення до рукавних розгалужень напірних пожежних рукавів, пожежних стволів, драбин та іншого пожежнотехнічного обладнання, необхідного для гасіння пожежі.

26.4. Повне оперативне розгортання

Повне оперативне розгортання проводиться одразу після прибуття на місце пожежі, якщо під час оцінки обстановки можна одразу визначити вирішальний напрямок та позиції ствольщиків, а також після підготовки до розгортання, попереднього розгортання або за розпорядженням КГП.

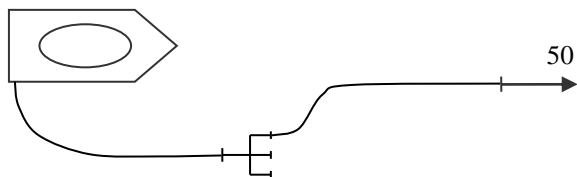

Рисунок 26.4 – Повне оперативне розгортання відділення на пожежній автоцистерні без встановлення на вододжерело

Під час оперативного розгортання ствольщики виходять на свої позиції, вказані КГП, начальниками оперативних дільниць (далі – НОД) найкоротшими та найбільш безпечними шляхами.

Якщо на шляху є перешкоди, то вживаються заходи щодо їх усунення (розкривання, розбирання конструкцій тощо) або забезпечується вихід на позиції іншими шляхами за допомогою переносних пожежних драбин, пожежних автопідіймачів, автодрабин тощо.

Під час оперативного розгортання пожежні автомобілі та пожежнотехнічне обладнання має бути розміщено таким чином:

- не заважати розставленню сил і засобів, які прибувають;
- забезпечити швидке зосередження сил та засобів на необхідних оперативних дільницях;

– забезпечити збереження рукавних ліній, запобігти перетинанню рукавних ліній іншими автомобілями, за можливості не ускладнювати дорожній рух біля місця пожежі;

– забезпечити місце розташування резервної пожежної техніки, бажано біля джерел водопостачання, з метою забезпечення безперервної подачі вогнегасних речовин до місця пожежі, а за необхідності – для прямування її без перешкод на іншу пожежу.

Пожежні автодрабини, автопідіймачі та переносні пожежні драбини мають встановлюватись так, щоб вони не могли бути відрізані вогнем або не опинились в зоні горіння у разі розповсюдження пожежі.

Установка пожежних драбин навпроти вікон, з яких вибивається полум'я, допускається лише за умови їх захисту водяними струменями.

Встановлення пожежних драбин на нову позицію проводиться тільки після того, як особовий склад, який піднявся по них, сповіщений про це і йому вказані інші шляхи повернення чи переходу на іншу позицію.

26.5. Вимоги безпеки праці під час розгортання сил та засобів

Перед тим, як дати команду на оперативне розгортання керівник гасіння пожежі зобов'язаний:

– вказати безпечні місця установки пожежної техніки; при цьому пожежні автомобілі встановлюють на безпечній відстані від будівель, споруд та інших об'єктів, які можуть зруйнуватись (не менше висоти цих об'єктів), як правило, з навітряного боку;

– обрати та вказати особовому складу найбільш безпечні та короткі шляхи прокладання рукавних ліній, перенесення інструменту та інвентарю;

– постійно слідкувати за виконанням заходів щодо безпечного проведення робіт під час розгортання на транспортних магістралях: автомобілі та обладнання не повинні ускладнювати розстановку сил та засобів, що прибувають, їх зосередження на оперативних ділянках і, за можливості, не перешкоджати нормальному дорожньому руху. За необхідності слід вжити заходів для зупинки всіх видів транспорту, а у разі прокладання рукавних ліній під залізничними коліями поставити пости безпеки з двох боків уздовж залізничного

полотна для спостереження за рухом потягів та своєчасного сповіщення особового складу про їх наближення;

– встановити єдині сигнали для сповіщення про небезпеку та повідомити про них усьому особовому складу, який працює на пожежі (аварії і т.п.). У разі явної загрози вибуху, обвалювання, закипання, викиду і т.ін. негайно подати відповідний сигнал та вивести особовий склад у безпечне місце.

Кришку колодязя пожежного гідранта треба відкривати за допомогою спеціального гака або лома, при цьому необхідно запобігати травмуванню рук та ніг.

Під час оперативного розгортання забороняється:

– розпочинати його проведення до повної зупинки пожежного автомобіля;

– освітлювати колодязі пожежних гідрантів, газо- і теплокомунікацій відкритим вогнем;

– спускатися в колодязь водокомунікацій без ізолюючих протигазів та рятувальної мотузки;

– одягати на себе лямку приєднаного до рукавної лінії пожежного ствола під час підйому на висоту і роботи на висоті;

– перебувати під вантажем під час його підйому чи спускання на мотузках;

– переносити інструмент, повернений робочими поверхнями (ріжучими, колючими та ін.) за напрямком руху, а поперечні пилки та пилки-ножівки – без чохлів;

– подавати воду в незакріплені рукава до виходу ствольщиків на вихідні позиції або підйому на висоту (вертикальні рукавні лінії мають кріпитися із розрахунку не менше однієї рукавної затримки на кожний рукав);

– підіймати на висоту рукавну лінію, заповнену водою.

Під час подавання води в рукавні лінії підвищувати тиск треба поступово, щоб уникнути падіння ствольщика і розриву рукавів. Подавання води дозволяється тільки за наказом безпосередніх начальників.

Пожежні драбини мають встановлюватись так, щоб вони не могли бути відрізані вогнем або не опинились в зоні горіння у разі розвитку пожежі.

У разі перестановки пожежних драбин слід попереджати про це тих осіб, що піднялися по них, вказати нове місце встановлення драбин та інші шляхи спуску.

За умови існування можливої загрози вибуху під час оперативного розгортання прокладання рукавних ліній особовим складом необхідно здійснювати перебіжками, використовуючи наявні укриття (канави, стіни тощо).

Під час розгортання відділень на спеціальній техніці необхідно дотримуватись додаткових засобів безпеки, що визначаються особливостями техніки і викладені в інструкціях заводів-виробників.

Контрольні запитання:

1. Які існують етапи оперативного розгортання?
2. В якому випадку проводиться підготовка до оперативного розгортання?
3. Які дії виконуються при підготовці до оперативного розгортання зі встановленням автоцистерни на вододжерело?
4. Які дії виконуються при підготовці до оперативного розгортання без установа автоцистерни на вододжерело?
5. В якому випадку проводиться попереднє оперативне розгортання?
6. Які дії виконуються при проведенні попереднього оперативного розгортання?
7. В якому випадку проводиться оперативне розгортання?
8. Які дії виконуються при проведенні оперативного розгортання?